

C/2024/7402

10.12.2024 г.

Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно резултатите от 10-ия цикъл на диалога на ЕС по въпросите на младежта

(C/2024/7402)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,

КАТО ПРИПОМНЯТ, ЧЕ:

1. Настоящата резолюция се основава на Резолюцията относно стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019 – 2027 г. ⁽¹⁾, включително приложение 1 (Диалог по въпросите на младежта в ЕС) и приложение 3 (Европейски цели за младежта), както и на Резолюцията за определяне на насоки относно управлението на диалога на ЕС по въпросите на младежта (ДЕСВМ) ⁽²⁾, а също и на резултатите от предходните работни цикли на ДЕСВМ. В стратегията на ЕС за младежта за периода 2019 – 2027 г. се насърчава по-активното участие на младежите в процесите на вземане на решения и се подчертава, че е важно да се привличат млади хора от различни среди.
2. ДЕСВМ е механизъм за участие, насочен към младите хора в Европейския съюз, и при целесъобразност, в други европейски държави. Той служи като форум за постоянен съвместен размисъл, пряк диалог и консултации по приоритетите, изпълнението и развитието на сътрудничеството в ЕС по въпросите на младежта между младите хора и техните представителни организации, създателите на политиките, както и изследователите. ДЕСВМ дава възможност за трайно партньорство в управлението на тези процеси на местно, регионално, национално и европейско равнище.
3. Десетият цикъл на ДЕСВМ премина под ръководството на тройката председателства на Испания, Белгия и Унгария, които се съсредоточиха върху европейската цел за младежта № 3 относно приобщаващите общества под надслов „НУЖДАЕМ СЕ ОТ МЛАДЕЖТА“.
4. Целта на настоящата резолюция е да се гарантира, че резултатите от 10-ия цикъл на ДЕСВМ се отчитат и се предприемат последващи действия от съответните участници на местно, регионално, национално равнище и на равнище ЕС с цел да се осигури качество и приемственост на изпълнението на процесите, свързани с ДЕСВМ, и на резултатите от него, включително мониторинга, обратната връзка, комуникацията и оценката. Резолюцията цели също да се повиши прозрачността на ДЕСВМ, както и да се предостави обратна информация за работата, извършена в рамките на 10-ия цикъл и предходните цикли.
5. Координацията на 10-ия цикъл на ДЕСВМ на европейско равнище се осигуряваше от европейската ръководна група. Резултатите от цикъла се основават на конференциите на ЕС по въпросите на младежта, организирани от тройката председателства, както и на обратната информация от младите хора в хода на консултациите и проявите на всички равнища.
6. Консултациите и етапът на изпълнение включваха разнообразен и иновативен набор от качествени и количествени подходи, сред които анкети, онлайн и офлайн прояви за диалог с младежта (като диалог по въпроси на политиката с европейски комисари), работни срещи, диалогово (интерактивно) проучване, кръгли маси и целенасочени дейности за ангажиране на различни групи млади хора, включително такива с по-малко възможности.

КАТО ОТЧИТАТ, ЧЕ:

7. ДЕСВМ се основава на лидерството и споделената ангажираност на националните работни групи, координирани, когато е възможно, от националните младежки съвети. Това дава възможност на разнообразни групи млади хора да участват в ДЕСВМ и свързва с процеса различни национални, регионални и местни заинтересовани страни.
8. Международните неправителствени младежки организации (МНПМО) обогатяват политическия диалог с множество различни гледни точки от цяла Европа и осигуряват качествен принос, например значима информация, с което способстват за транснационалното измерение на процеса на ДЕСВМ.
9. Десетият цикъл на ДЕСВМ беше ръководен от принципа на ползотворно сътрудничество между трите участващи председателства на ЕС, техните национални младежки съвети, Европейската комисия и Европейския младежки форум. Основен аспект на управлението на ДЕСВМ по време на 10-ия цикъл беше например фактът, че заседанията на европейската ръководна група бяха съпредседателствани от националните младежки съвети на председателството.

⁽¹⁾ Резолюция на Съвета на Европейския съюз и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта: Стратегия на Европейския съюз за младежта за периода 2019–2027 г. (ОВ С 456, 18.12.2018 г., стр. 1).

⁽²⁾ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, за определяне на насоки относно управлението на диалога на ЕС по въпросите на младежта – Стратегия на Европейския съюз за младежта, 2019 – 2027 г. (ОВ С 189, 5.6.2019 г., стр. 1).

10. По време на 10-ия цикъл на ДЕСВМ действията, предложени в съобщението на Комисията относно наследството на Европейската година на младежта (2022 г.) ⁽³⁾, както и изводите от доклада на Комисията за междинната оценка на стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019 – 2027 г., допринесоха за усилията на равнище ЕС за насърчване на ангажираността и участието на младите хора.

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ:

11. Младите хора и младежките организации участваха пълноценно във всички етапи на цикъла (подготовка, изпълнение, мониторинг и оценка) и във всички негови дейности.
12. Тройката председателства в рамките на 10-ия цикъл на ДЕСВМ разработи екологична и етична рамка на цикъла ⁽⁴⁾ с цел да бъдат отчетени екологичните, социалните и икономическите измервания на устойчивостта и да бъде процесът по-ползотворен за младите хора и лицата, отговорни за вземането на решения.

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, ЧЕ:

13. Тройката председателства реши да се съсредоточи върху подцел 3 относно достъпа до учебна среда, подцел 4 относно капацитета на преподавателите и подцел 6 относно социалната подкрепа при изпълнението на европейската цел за младежта № 3. За да се подпомогне изпълнението на приоритетите, подцел 2 относно активизирането на разпространението на информацията и подцел 7 относно участието в процесите на вземане на решения послужиха за методологична основа.
14. Испанското председателство насочи вниманието си към приобщаването на младите към процесите на вземане на решения за политиките, като насърчи прилагането на оценка на въздействието на ЕС от гледна точка на младежта, чрез която вижданията на младите хора да бъдат отчитани в оценките на въздействието на публичните политики, което ще доведе и до укрепване на доверието им в европейските институции. Беше поставен акцент и върху психичното благополучие на младите хора ⁽⁵⁾.
15. Въз основа на приоритетите на тройката председателства и резултатите от националните консултации в хода на етапа на консултации на 10-ия цикъл белгийското председателство постави акцент върху шест теми, свързани с приобщаващите общества, а именно: 1) структурни пречки, 2) ролята на информацията, 3) здраве и психично благополучие, 4) формална приобщаваща учебна среда, 5) неформална и информална приобщаваща учебна среда и 6) оспорване на дискриминационните нагласи и култури. В резултат на обсъжданията в работните групи на белгийската Конференция по въпросите на младежта в ЕС, проведена през март 2024 г., бяха отправени шест препоръки и набелязани 34 възможни мерки за изпълнение по посочените шест теми, свързани с приобщаващите общества. Тези резултати са представени в точки 26 и 46, както и в приложение III към заключенията на Съвета относно приобщаващите общества за младите хора ⁽⁶⁾.
16. Унгарското председателство си постави за цел да насърчи решения, които да подпомагат младите хора с по-малко възможности и живеещите в селски и отдалечени райони да се развиват на местно равнище. Беше обърнато също така внимание на опита от 10-ия цикъл, за да се обмислят по-добре установените проблеми и да се набележат допълнителни възможности за развитие в рамките на процеса на ДЕСВМ.

ОТЧИТАТ, ЧЕ:

17. Участниците в Конференцията на ЕС по въпросите на младежта в Будапеща подчертаха, че през изминалите 10 цикъла ДЕСВМ успешно е обединил приноса на младите хора за разработване на политиките и насърчване на приобщаването и многообразието, като е създал условия за изграждане на мрежи, за междусекторно и международно сътрудничество и обмен на добри практики между заинтересованите страни в целия ЕС, както и в страните кандидатки и съседните държави. Неговата добре установена структура със стабилно финансиране е довела до по-широко участие на младите хора и младежките организации в изготвянето на политиките. Оценката на ДЕСВМ ⁽⁷⁾ показва, че той се е доказал като много ефективен, що се отнася до достъпа до младите с по-малко възможности, но трябва да се стреми да достигне до повече младежи, незаети с работа, учене или обучение (NEET), както и до живеещите в селски и отдалечени райони, за да се гарантира по-добро представителство.

⁽³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Европейската година на младежта (2022 г.) (COM/2024/1 final).

⁽⁴⁾ Verstappen, L., Green and ethical framework for events during the Belgian EU Presidency in the field of youth. („Екологична и етична рамка на проявите по време на белгийското председателство в областта на младежта“), 2023 г. Depot number D/2023/3241/441.

⁽⁵⁾ Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки относно всеобхватен подход към психичното здраве на младите хора в Европейския съюз (ОВ С, C/2023/1337, 30.11.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1337/oj>).

⁽⁶⁾ Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно приобщаващи общества за младите хора (ОВ С, C/2024/3808, 27.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3808/oj>).

⁽⁷⁾ Moxon, D., supported by Bárta, O., Evaluation of participant inclusion levels within the EU Youth Dialogue („Оценка на нивото на включване на участниците в диалога на ЕС по въпросите на младежта“), EU-CoE Youth Partnership, Страсбург, март 2023 г.

18. Участниците в Конференцията на ЕС по въпросите на младежта в Будапеща изтъкнаха също, че отражението на ДЕСВМ върху заключенията на Съвета е налице, но може да се повиши допълнително, евентуално в области извън политиката за младежта ⁽⁸⁾. Това изисква по-добро проследяване на видимостта, механизми за последващи действия и интегриране на въпросите, свързани с младежта. Необходимо е да се съобразят темите на диалога с програмите на европейските политики и да се даде възможност на младите да определят теми. По-широкото разпространение на резултатите от ДЕСВМ, по-ясната обратна връзка и повишената видимост могат да допринесат за повече отчетност и прозрачност, както и да повишат доверието в процеса на вземане на политически решения. По-добрата подготовка на младежките делегати, приемствеността между циклите и по-активният диалог между младежките делегати и националните представители също биха могли да спомогнат за издигането на конференциите на ЕС по въпросите на младежта на по-високо равнище.

ПРИКАНВАТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:

19. Да укрепва ДЕСВМ чрез увеличаване на неговата видимост и обхват с цел да се включат повече и по-разнообразни младежки организации, заинтересовани страни и млади хора с по-малко възможности, чрез подобряване на информацията и комуникацията относно процеса, например посредством информационни материали за ДЕСВМ, предоставяне на принос за насоки, широкообхватни бази данни за съответните политики и най-добри практики, разработване на евентуална бъдеща рамка, която да способства за приемствеността между циклите на ДЕСВМ, както и чрез съгласувани и всеобхватни комуникационни планове и доклади.
20. Да стимулира използването на ДЕСВМ като инструмент за интегриране на въпросите на младежта чрез установяване на по-тесни връзки с работната програма на Комисията и проучване на начини тя да се свърже с проверката във връзка с младежта на равнище ЕС.

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ И В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

21. Да разгледат резултатите от 10-ия цикъл на ДЕСВМ, включително препоръките на младите хора, представени в приложение I. Да продължат да развиват и поддържат процесите, свързани с разпространяването на препоръките от ДЕСВМ до съответните заинтересовани страни на всички равнища.
22. Да укрепват и подобряват процеса на ДЕСВМ, като обмислят и – когато е възможно – прилагат добрите практики от 10-ия цикъл на ДЕСВМ и принципите, довели до неговото успешно осъществяване.
23. Да продължават да подкрепят и консолидират ролята на националните работни групи и националните младежки съвети, ангажимента им за осъществяване на процеса на ДЕСВМ в държавите членки и да признават тяхното значение по отношение на обхвата и многообразието от гледни точки.
24. Да подобряват видимостта на ДЕСВМ в прояви на местно, регионално и национално равнище и на равнище ЕС, да насърчават участието на младите хора в процесите на вземане на решения на всички равнища; да подкрепят и засилват на сътрудничеството между европейската ръководна група, националните работни групи, Европейския младежки форум, националните младежки съвети и МНПМО, както и други заинтересовани страни, според случая.
25. Да насърчават разпространяването на информация и използването на комуникационни средства, подходящи за младите, и осигуряването на ресурси за привличане на по-широк и по-разнообразен кръг младежи от различни среди и социални групи, както и от младежки организации на всички равнища, за да помогнат за по-нататъшното изпълнение на целите, определени за процеса на ДЕСВМ в стратегията на Европейския съюз за младежта за периода 2019 – 2027 г.
26. Да гарантират по-устойчив, всеобхватен и стратегически подход към комуникацията във връзка с ДЕСВМ, както и наличие на значима и подходяща за младите хора информация, и при необходимост да предоставят допълнителна подкрепа на националните работни групи. Пример за това би могло да бъде съвместното разработване на комуникационна стратегия и наръчник под ръководството на европейската ръководна група с цел повишаване на видимостта и прозрачността на ДЕСВМ с участието на младежки организации на европейско, национално, регионално и местно равнище, според случая.
27. Да укрепват дългосрочната институционална памет и приемствеността на работата между циклите на ДЕСВМ (например чрез създаване на постоянна структура, която би могла да служи като секретариат на ДЕСВМ, и контролен списък на европейската ръководна група в помощ на подготовката и работата на бъдещите тройки председателства). Това предполага насърчаването на редовни диалози и координация, ръководени от младите хора, които да се подпомагат по подходящ начин от тройката председателства, последното председателство от предходната тройка, първото председателство от следващата тройка, Комисията и по целесъобразност Европейския младежки форум.

⁽⁸⁾ Bárta O., Moxon D. (2024). EUYD10 EU Youth Conference in Budapest, Hungary. Final Conference Report. (10-и цикъл на ДЕСВМ. Конференция на ЕС по въпросите на младежта в Будапеща, Унгария – Окончателен доклад от конференцията) DOI: 10.5281/zenodo.13836827.

28. Да предоставят редовно обратна информация на младите хора и младежките организации за процеса на ДЕСВМ, за резултатите от него и последващите действия с цел да се гарантира съдържателен диалог и участие на младежта на всички равнища.
29. Да вземат предвид резултатите от предходните цикли на ДЕСВМ при планирането и осъществяването на бъдещите цикли и да активизират усилията по отношение на оценката и мониторинга, за да се поощри систематичният преглед на препоръките, формулирани от младите хора, и последващите действия във връзка с тях, с оглед на създаването на по-всеобхватна, приобщаваща и адаптивна среда за разработването на политики за младежта.
30. За да се подпомогне процесът на разширяване, да се проучат начини за по-активна работа с младите хора от страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки, когато е целесъобразно.

ОСВЕН ТОВА ОТБЕЛЯЗВАТ, ЧЕ:

31. Основният тематичен приоритет на следващата тройка председателства (Полша, Дания и Кипър) е европейската цел за младежта № 1 – Свързване на ЕС с младежта.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

**СЪВМЕСТНИ ПРЕПОРЪКИ ОТ 10-ИЯ ЦИКЪЛ НА ДИАЛОГА НА ЕС ПО ВЪПРОСИТЕ НА МЛАДЕЖТА
„НУЖДАЕМ СЕ ОТ МЛАДЕЖТА“**

Идеите и мненията на младите хора, споделени на конференциите на ЕС по въпросите на младежта през октомври 2023 г. в Аликанте, през март 2024 г. в Гент и през септември 2024 г. в Будапеща, бяха съсредоточени върху европейската цел за младежта № 3 относно приобщаващите общества под надслов „НУЖДАЕМ СЕ ОТ МЛАДЕЖТА“. Препоръките отразяват процеса, който започна с испанското, продължи с белгийското и приключи с унгарското председателство.

На конференцията на ЕС по въпросите на младежта, която се проведе в Аликанте от 2 до 4 октомври 2023 г., бяха разгледани пречките, структурите за подкрепа и необходимите промени в областта на приобщаването, както и приносът от страна на младежта.

Основните заключения на конференцията, които представляват значими теми за целия 10-и цикъл, бяха:

- липсата на многообразие, на връзки и ресурси в областта на образованието, здравеопазването, инфраструктурата, жилищното настаняване и информацията, с акцент върху цифровото разделение. Същевременно компетентностите, особено тези, придобити чрез неформално учене и дейности за изграждане на капацитет, не се признават в достатъчна степен.
- необходимост да се интегрират въпросите, свързани с политиката за младежта, в други области, като се осигури активното участие на младите хора на всички етапи от разработването на политиките и се работи за основана на факти междусекторна политика за младежта, която да се управлява съвместно с младите хора.
- необходимост от признание на специалистите в областта на младежта, особено на работещите с разнообразни групи младежи, с акцент върху приобщаването и интерсекционалността, при което важна роля играят активното слушане, изграждането на доверие и създаването на безопасни пространства за участието на младите хора.
- Наред с това участниците предложиха мерки за подобряване на достъпността на схемите на ЕС за мобилност, както и мерки за изпълнение като консултативни съвети по въпросите на равенството и приобщаването, проверката във връзка с младежта, работа с младите в селските райони, постоянна подкрепа за националните младежки съвети и засилено взаимодействие между младите хора и отговорните за вземането на решения в ЕС.

Конференцията на ЕС по въпросите на младежта, проведена в Гент от 2 до 5 март 2024 г., имаше за цел да положи солидна основа за политически действия, в резултат на което бяха отправени шест препоръки и набелязани 34 мерки за изпълнение, свързани с бъдещето на приобщаването в Европа и насочени към държавите членки и Европейската комисия:

- по-добра подкрепа за младите хора, живеещи в условия на бедност и финансово изключване, с цел преход към финансова независимост и сигурност чрез предприемане на мерки за насърчаване на финансово достъпно жилищно настаняване, увеличаване на достъпа до качествена работа и заетост, преодоляване на пречките пред мобилността и създаване на условия за финансова грамотност на младите хора.
- осигуряване на достъп на младите хора до финансово достъпни и удобни за тях персонализирани качествени здравни грижи и системи за подкрепа на психичното здраве. Освен това, създаване на безопасна и открита среда, в която младите хора да говорят свободно и да учат за здравето и психичното благоденствие.
- насърчаване и инвестиране в образованието и младежката работа, за да се направи учебната среда по-достъпна и приобщаваща за младите хора с по-малко възможности; съобразяване с нуждите на младите хора; увеличаване на сътрудничеството между формалното образование, неформалното образование и информалното учене, както и в други сектори.
- увеличаване на финансирането, изграждането на капацитет и друга подкрепа, така че преподавателите да са в състояние да участват в учене през целия живот относно: приобщаването на младите хора с по-малко възможности; извличане на ползи от многообразието сред младите хора; създаване на безопасни пространства за споделяне и учене със и от младите хора от различни среди; както и ориентирани към младите хора и персонализирани подходи за преподаване и учене.
- подобряване на капацитета на хората, които работят със и за младите хора, за ефективно разпространение на информация, подходяща за младите хора, с цел да се направи достъпна информацията за правата и възможностите им. Освен това, засилване на медийната и информационната грамотност на младежите, така че да могат да разпознават достоверната информация и безопасно да се ориентират в информацията.
- провеждане на политики за борба със системната дискриминация, несъзнателните предубеждения и враждебните нагласи, които да насърчават постоянното учене относно всички видове различия, както и отучването от предрасъдъците. Тези политики следва да се разработват съвместно с младите хора с подходящ житейски опит във всички области.

На конференцията на ЕС по въпросите на младежта, която се състоя в Будапеща на 7– 10 септември 2024 г., предложенията на младите хора бяха насочени към това селските и отдалечените райони да станат по-жизнеспособни и привлекателни за младите, по-специално чрез:

- насърчаване на пълноценното участие и ангажираност на младите хора и същевременно работа за селски общности, които да ги подкрепят, противопоставяне на предразсъдъците, насърчаване на сътрудничеството между поколенията и изграждане на достъпен диалог и общи пространства.
- подобряване на достъпа до адаптирана към нуждите инфраструктура, включително интернет свързаност, транспорт, чиста енергия и здравни услуги.
- повишаване на осведомеността за алтернативните възможности за заетост, например дистанционната работа и иновативното земеделие, като същевременно се подпомага предприемачеството в селските райони чрез наставничество, цифрова трансформация и финансови стимули.
- насърчаване на инициативи като младежки обмен между градските и селските райони и обмен на възможности за учене, оказване на подкрепа на мобилните младежки работници с цел разширяване на опита и уменията на младежите от селските райони.
- подобряване на достъпа до услуги и ресурси в областта на психичното здраве чрез насърчаване на действия на местно равнище, повишаване на осведомеността за наличното финансиране и поощряване на диалога по въпроси на психичното благоденствие в селските райони.

Препоръките не налагат формални изисквания по отношение на националните политики за младежта. Същевременно те могат да служат като източник на вдъхновение за държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Референтни документи:

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Европейската година на младежта (2022 г.) (COM/2024/1 final)

Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета от 22 декември 2021 г. относно Европейска година на младежта (2022 г.) (ОВ L 462, 28.12.2021 г, стр. 1).

Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, за определяне на насоки относно управлението на диалога на ЕС по въпросите на младежта – Стратегия на Европейския съюз за младежта, 2019 – 2027 г. (ОВ С 189, 5.6.2019 г., стр. 1).

Доклад на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно междинната оценка на стратегията на ЕС за младежта за периода 2019 – 2027 г. (COM/2024/162 final).

Европейска комисия, Експресно проучване на Евробарометър 502: „Младежта и демокрацията през Европейската година на младежта“, доклад, 2022 г., ISBN 978-92-76-51265-3.

Становище по собствена инициатива на ЕИСК относно: Засилване на последващите действия във връзка с диалога на ЕС по въпросите на младежта чрез насоки за мониторинг и прозрачност, SOC/795-EEESC-2024.

Мохон, D., supported by Bárta, O., Evaluation of participant inclusion levels within the EU Youth Dialogue („Оценка на нивото на включване на участниците в диалога на ЕС по въпросите на младежта“), EU-CoE Youth Partnership, Страсбург, март 2023 г.

Мохон, D., and Bárta, O., Desktop Analysis of the Outcomes of EU Youth Dialogue Cycles 1-10 („Анализ на резултатите от цикли 1 – 10 на диалога на ЕС по въпросите на младежта“). Zenodo, август 2024 г.

Verstappen, L., Green and ethical framework for events during the Belgian EU Presidency in the field of youth. („Екологична и етична рамка на проявите по време на белгийското председателство в областта на младежта“), 2023 г. Depot number D/2023/3241/441.